

2015/2103(INL)

12.10.2016

OPINIA

Komisji Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów

dla Komisji Prawnej

Przepisy prawa cywilnego dotyczące robotyki
(2015/2103(INL))

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej: Dita Charanzová

(Inicjatywa – art. 46 Regulaminu)

PA_INL

WSKAZÓWKI

Komisja Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów zwraca się do Komisji Prawnej, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

- A. mając na uwadze, że robotyka nie jest dziedziną nową; mając na uwadze, że robotyka może przyczynić się i rzeczywiście się przyczynia do zmiany naszego społeczeństwa na lepsze; mając na uwadze, że robotyka i sztuczna inteligencja mogą odgrywać czynną rolę w digitalizacji gospodarki w wielu sektorach, takich jak przemysł, opieka zdrowotna, budownictwo czy transport i prowadzić do innowacji, mniejszego narażenia na szkodliwe warunki pracy oraz do powstania nowych modeli biznesowych, a Unia musi aktywnie wykorzystać postępy w tej dziedzinie, aby rozwijać jednolity rynek cyfrowy;
- B. mając na uwadze, że roboty coraz częściej pracują blisko ludzi, a w szczególności rynek usług robotycznych stale się rozwija, przynosząc społeczeństwu nowe korzyści, bez zaniedbywania kwestii bezpieczeństwa i wiarygodności;
- C. mając na uwadze, że pomimo bezspornych zalet robotyka niesie ze sobą ryzyko zmian na rynku pracy oraz wiąże się z koniecznością refleksji nad przyszłością edukacji, zatrudnienia i polityki społecznej;
- D. mając na uwadze znaczący wzrost sprzedaży i produkcji robotów w latach 2010–2014, wynoszący 30 % w samym tylko roku 2014, ze szczególnym uwzględnieniem przemysłu elektronicznego;
- E. mając na uwadze, że transformacja cyfrowa europejskiego przemysłu wytwórczego, który stanowi 15 % PKB Unii, mogłaby w 2025 r. przynieść potencjalną wartość dodaną w wysokości 1,25 bln EUR¹, a wdrożenie technologii autonomicznych i robotycznych mogłoby przyczynić się do zwiększenia europejskiej produkcji przemysłowej oraz zapewnić Europie znaczną przewagę konkurencyjną;
- F. mając na uwadze, że uczenie maszynowe, dzięki znacznej poprawie zdolności analizowania danych, oferuje społeczeństwu olbrzymie korzyści gospodarcze i w dziedzinie innowacyjności, a jednocześnie wiąże się z wyzwaniem dotyczącym zapewnienia niedyskryminacji, należytego postępowania, dostępu do informacji i zrozumiałości procesów podejmowania decyzji;
- G. mając na uwadze, że rozwój w dziedzinie zastosowań medycznych robotyki, np. w protezach czy implantach, sprawia, że osoby korzystające z takich urządzeń stają się zależne od dostępności usług w zakresie ich konserwacji, napraw i udoskonaleń, o żywotnym dla nich znaczeniu;
- H. mając na uwadze, że przy rozwijaniu wszelkich nowych prototypów technologicznych i produkcyjnych należy brać pod uwagę ochronę danych i poszanowanie własności

¹ STOA, Ethical Aspects of Cyber-Physical Systems, Scientific Foresight Study (maj 2016 r.), załącznik 1, s. 37.

intelektualnej;

- I. mając na uwadze, że w wielu państwach trzecich przyjęto odpowiednie wytyczne i przepisy dotyczące robotyki oraz że także w niektórych państwach członkowskich zapoczątkowano poważną refleksję nad tą kwestią;
 1. podkreśla, że działania na szczeblu Unii mogą ułatwić rozwój dzięki uniknięciu rozdrobnienia rynku wewnętrznego, a jednocześnie zwraca uwagę na znaczenie zasady wzajemnego uznawania w transgranicznym stosowaniu robotów i systemów robotycznych; przypomina, że testowanie, certyfikacja i dopuszczanie do obrotu powinny być konieczne tylko w jednym z państw członkowskich;
 2. podkreśla, że podejściu temu powinien towarzyszyć skuteczny nadzór rynku, a państwa członkowskie powinny dysponować środkami zaskarżenia i posiadać uprawnienia do wycofywania oraz do karania naruszeń;
 3. podkreśla znaczenie podjęcia działań w celu wsparcia małych i średnich przedsiębiorstw oraz przedsiębiorstw rozpoczynających działalność w dziedzinie robotyki, które tworzą nowe segmenty rynku w tym sektorze lub które wykorzystują roboty w swojej działalności;
 4. popiera rozwój ambitnej europejskiej strategii badań i innowacji w dziedzinie robotyki w celu pełnego rozwinięcia jej potencjału w zakresie wzrostu gospodarczego i zatrudnienia w Europie;
 5. uznaje, że istnieje wiele międzynarodowych norm podejmujących kwestię interoperacyjności i bezpieczeństwa, które są stosowane w branży przemysłowej, a jednocześnie jest zdania, że w dziedzinie robotyki i sztucznej inteligencji niezbędna jest dalsza zharmonizowana normalizacja, która powinna być jednym z priorytetów Unii w dziedzinie normalizacji, aby sprzyjać innowacjom i zagwarantować wysoki poziom ochrony konsumentów; podkreśla, że zasadnicze znaczenie ma opracowanie wspólnych, bezpiecznych i wysokiej jakości norm w tej przyszłościowej dziedzinie;
 6. wzywa Komisję, aby wraz z europejskimi organami normalizacyjnymi nadal aktywnie współpracowała z międzynarodowymi organami normalizacyjnymi oraz poprawiała współpracę z partnerami międzynarodowymi w celu dalszego udoskonalania norm w tej dziedzinie; z zadowoleniem przyjmuje w tym kontekście utworzenie specjalnych komisji technicznych, jak ISO/TC 299 ds. robotyki, które zajmują się wyłącznie rozwojem norm w dziedzinie robotyki;
 7. powtarza, że zdecydowaną większość norm opracowuje się w reakcji na zapotrzebowanie przemysłu, i zachęca europejskie oraz międzynarodowe organy normalizacyjne do ciągłego przeglądu ich norm w celu dopilnowania, by odpowiadały na to zapotrzebowanie;
 8. uważa, że roboty przeznaczone zarówno do użytku przemysłowego, jak i indywidualnego powinny podlegać przepisom w dziedzinie bezpieczeństwa produktów i ochrony konsumentów, co będzie gwarancją zachowania we właściwych przypadkach minimalnych norm bezpieczeństwa, a także odpowiedzią na problem ryzyka wypadków związanego ze współdziałaniem robotów z ludźmi lub pracą robotów w pobliżu ludzi;

jest zdania, że we wszelkich strategiach politycznych dotyczących robotyki należy uwzględnić kwestie etyki oraz kwestie ochrony danych, w tym danych osób trzecich i danych osobowych, odpowiedzialności cywilnej, edukacji i szkolenia oraz bezpieczeństwa cybernetycznego;

9. podkreśla znaczenie prywatności i uwzględniania bezpieczeństwa na etapie projektowania w opracowywaniu robotów, jak również znaczenie, jakie dla ochrony konsumentów mają przepisy dotyczące testowania reakcji robotów;
10. podkreśla, że zawsze, gdy proponowane jest użycie robotów, należy skupić się na godności ludzkiej, zwłaszcza w dziedzinie opieki zdrowotnej;
11. wskazuje na fakt, że w przypadku zastosowań medycznych o żywotnym znaczeniu, jak robotyka stosowana w protezach, należy zapewnić stały i zrównoważony dostęp do konserwacji, ulepszeń, a w szczególności do aktualizacji oprogramowania, które eliminują wady działania i niedociągnięcia;
12. uważa, że w strategiach politycznych państw członkowskich na rzecz zatrudnienia, edukacji i w strategiach socjalnych należy lepiej uwzględnić konsekwencje robotyzacji; zwraca się do Komisji o to, by pomogła ustanowić jednolite ramy regulacyjne i dążyła do ściślejszej współpracy między państwami członkowskimi; zwraca się do państw członkowskich o wprowadzenie zmodyfikowanych ram szkolenia w celu uniknięcia niedoboru specjalistów w dziedzinie technologii informacyjno-komunikacyjnych;
13. uznaje, że robotyka i technologie sztucznej inteligencji są coraz szerzej stosowane w pojazdach autonomicznych, takich jak samochody bezzałogowe czy drony cywilne; zauważa, że niektóre państwa członkowskie już uchwalają przepisy w szczególności w tej dziedzinie lub prowadzą prace nad uchwaleniem takich przepisów, co może doprowadzić do fragmentacji przepisów krajowych utrudniającej rozwój pojazdów autonomicznych; w związku z tym wzywa do utworzenia jednego zbioru przepisów unijnych, który wprowadzi odpowiednią równowagę między interesami użytkowników, przedsiębiorstw i innych zainteresowanych stron, przy jednoczesnym unikaniu wprowadzania nadmiernych regulacji w dziedzinie robotyki i systemów robotycznych;
14. apeluje o współpracę regulacyjną mającą na celu wprowadzenie zmian do niektórych umów międzynarodowych, takich jak konwencja wiedeńska z dnia 8 listopada 1968 r. o ruchu drogowym oraz konwencja haska z dnia 4 maja 1971 r. o prawie właściwym dla wypadków drogowych;
15. uważa, że w przypadku pojazdów autonomicznych zmiana sytuacji prawnej związanej z ubezpieczeniem nie musi być konieczna, ponieważ obecne praktyki i stosunki między operatorami, producentami a ubezpieczycielami mogą w odpowiedni sposób uwzględniać wprowadzenie nowych technologii, tak jak miało to miejsce w przeszłości;
16. podkreśla, że zastosowanie robotyki w opiece zdrowotnej stanowi już rozwijający się rynek, zwłaszcza stosowanie telerobotyki w zabiegach chirurgicznych, w której to dziedzinie Europa jest liderem; zwraca się do Komisji o zapewnienie warunków umożliwiających szersze wykorzystanie takich praktyk;
17. wzywa Komisję do zwiększenia finansowania badań interdyscyplinarnych dotyczących

skutków społecznych sztucznej inteligencji i procesów uczenia maszynowego.

**WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO
W KOMISJI OPINIODAWCZEJ**

Data przyjęcia	11.10.2016
Wynik głosowania końcowego	+: 35 -: 1 0: 1
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Catherine Bearder, Dita Charanzová, Carlos Coelho, Lara Comi, Anna Maria Corazza Bildt, Daniel Dalton, Nicola Danti, Dennis de Jong, Vicky Ford, Ildikó Gáll-Pelcz, Evelyne Gebhardt, Maria Grapini, Sergio Gutiérrez Prieto, Robert Jarosław Iwaszkiewicz, Liisa Jaakonsaari, Antonio López-Istúriz White, Marlene Mizzi, Eva Paunova, Jiří Pospíšil, Virginie Rozière, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Olga Sehnalová, Igor Šoltes, Ivan Štefanec, Catherine Stihler, Richard Sulík, Róza Gräfin von Thun und Hohenstein, Mylène Troszczynski, Mihai Țurcanu, Anneleen Van Bossuyt, Marco Zullo
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Birgit Collin-Langen, Morten Løkkegaard, Julia Reda, Marc Tarabella
Zastępcy (art. 200 ust. 2) obecni podczas głosowania końcowego	John Stuart Agnew